

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Dominica XVI. Post Trinitatem. Ecce, defunctus efferebatur, filius vnicus
matris suæ: & hæc vidua erat. Luc. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

minus Matth. 5. istis; Panem nostrum Quotidianum da nobis Hodie. Noluit nos in mensem, annum, &c. petere.

II. In idem hic affert rationes. Prima: Nonne anima plus est, quam esca: & corpus: plusquam vestimentum? quasi dicat: qui dedit animam, qui corpus; dabit idem & sustentationem vitæ Dominus, quamdiu hanc superstitem esse voluerit. Secundum Philosophicum hoc axioma; Qui dat esse: dat & que sequuntur ad esse.

3. Alices a-
lis.

Secunda ratio Respicie volatilia, que, &c. Nonne vos pluris esis? q. d. Iniqua foret Dei prouidentia, nires curaret humanas sollicitus: quam animales brutorum.

Sed autem meminit hic potius, quam aliorum animantium, ob tria. 1. Quod prouidentiae exemplum è cœlo peti oporteat; Respicie volatilia cœli: & in terram defini: Considerate lilia agri. 2. Quod qua si ab altrice terra absint longius cœliuagæ. 3. Quod brutis terræ & auxilia plura sint ab natura ad pabulandum; & esca eis vicinior. Ut formica industria, quæ, Prou. 6. & 39. populus infirmus, Sed qui preparat in messe cibum sibi.

4. Facit
crescere.

Poterat, ait Chrysost. hom. 22. proferre exemplum Moysis, 40. dies conseruati fine cibo, Exod. 24. Eliæ 3. Reg. 17. ab coruo pasti: Baptizæ 30. annis in deserto vici tantis, Matth. 3. At maluit obuia, quam sublimiora, ac rara.

5. Lilia ve-
lut.

Tertia ratio. Quis restrum cogitans potest adiucere ad staturam cubitum unum? q. d. Ut crescit absque cura vestra, sed Dei prouidentia; ita & vicitabilitis. Suaderitur Apostolus, 1. Pet. 5. vt omnem curam in Deum projiciamus: Quoniam ipsi est cura de nobis. Ita & Psal. 54. Iacta super Deum contigitum tuum, & ipse te enuriet.

Quarta. Considerate lilia agri, &c. q. d. Deus non de necessariis solum; sed & de decoris prouidet istis inanimis; quo magis Sui similibus hominibus? Exemplum

cape ex Israelitis, 40. annos per deserta vagis: Attamen ingratis sic exprobrat, Deut. 18. Vestimentum tuum, quo operiebaris, nequaquam retustate defecit, & pes tuus non est subtritus: en quadragesimus annus est.

III. Quocirca iuste infert Dominus 6. Genit porro sic: Nolite solliciti esse, dicentes: quia est cura manducabimus; aut quid bibemus; aut quo operebimur: Hec enim omnia Gentes inquirunt. Summa veritas haec dixit.

Talem fiduciam ad Dei prouidentiam Exempla Esdras habebat, à Babylone captiuum educturus populum Ierosolymam. Quam uis via longa, aspera: difficultatesque multæ: & inops populus: noluit tamen à Cyro quicquam commeatus petere.

3. Esdr. 8. Erubuit petere auxilium à Rege: Qui dixeramus Regi, Manus Dei nostri super omnes, qui querunt eum in bonitate.

Quare nolite solliciti esse. 1. Hoc statuite: Epilogus, quod Epicteo percunctanti: Quis diues esset? respondit Socrates: Cuiusvis est, quod habet: Ac rursus: Quis ditissimus? Ait: Qui paucissimis contentus est. 2. Item, Quod alteri sciscitanti, Quæ via compendiosissima ad opulendum? respondit Democritus Philosophus: Si cupiditatum pauper fueris.

DOMINICA XVI. POST TRINITATEM.

Ecce, defunctus efferebatur, filius unicus matris sue: & haec vidua erat. Luc. 7.

Elias, 3. Reg. 17. in Sareptam prope Sidonem veniens viduæ filium ad vitam reuocauit: fama mox late factum differente. Ita in Naim IESVS.

Super quo nos

- I. Detriplici mortis genere.
- II. De mortis necessitate.
- III. De obliuione, & memoria mortis.
- IV. De morte, & honore funebri.

V. De

V. De explorato defuncto.

VI. De luctu vidue.

VII. De excitato defuncto.

P A R S I.

De triplice mortis genere.

Mors occi-
dit lancea-
ta.

I. Peccati malitia ineffabilis est, & trinx mortis inuestrix: Naturalis in corpus, Spiritalis in animam: & in utrumque Damnationis. 1. Vt Ioab, 2. Reg. 18. Absalomum, rebellem patri, ex queru pendente lanceis tribus transuerberauit, ac vita, honorumque cursum abruptit. Ita Adamum peccantem in Deum plagis tribus peccatum affecit; ac vita, honoris que filium incidit. Rom. 5. Per unum hominem peccatum intravit mundum: & per peccatum mors. 2. Vedit Daniel, cap. 7. Ecce bestia alia similius yris in parte steuit: & tres ordines erant in ore eius, & in dentibus eius: & sic dicebant ei: Surge, comedere carnes plures. Belua hac effera peccatum est cum rictu fauicium ter mortalissimo. 3. Fingitur Poetis triceps, triquefaux canis Cerberus, ad orci ianuam excubitor, qui, Virg. En. 6. tria maxima guttura pandens, latrabit terrat vmbras. Typus iste peccati est, habentis trifaucem malitiam depravatæ Voluntatis, Affectus peruersi, & Conscientiæ sanguientis.

2. Vorat
dentata.3. Territat
trifaux.

4. Concutit
orbem. 4. Tria, inquit Salomon, Pro. 30. esse, per quæ terra moueat, quartum eam penitus sustinere non posse. Tria illa sunt mortis genera dicta: peccatum est quartum intolerabile: terra autem mors homo est: Terra, terra, terra, audi verbum Dei.

5. Terres
memorata. 5. Idem Eccles. 20. A tribus timuit cor meum. Et quis ad trium iam dictorum memoriam non exhorrescat? Ipsa Domino sanguineum expressere sudorem.

6. Dipla-
gia omnes. 6. Apoc. 9. Tribus plagi occisa est tertia pars Plagio hic peccatum est trinæquam.

II. Id Lapillus est, Dan. 3. de monte Sa-

tanico, in pedes luteos statuæ Nabuchodonosoreæ, Adami scilicet, deuolutus, & hominem stravit morte corporali. Errat corpus ante ut nibilis, nulli vestigiale, non morbo, non fami, non frigori, non morti, &c. At peccatum ei nobilitatem, immunitatem, vitam abstulit: ut illi subiit decreto: Pulu es, & in puluerem reuertaris.

2. Idem in anima spiritale homicidium 2. Animæ designauit, dum de statu gratia eam deturbauit. Rom. 6. Existimate vos mortuos quidem esse peccato. Ephes. 2. Cum essetis mortui in delictis, & peccatis vestris. Ita est: Omnis anima, que peccauerit ipsa morietur.

3. Idem mortem genuit sempiternam 3. Inferni damnationis. De qua Ioann. 6. In peccatis vindicatur vestris moriemini. Dictum factum. Nam Ps. 48. Sicut oves in inferno posita sunt: mors depascat eos.

1. Mors corporis quidem omnium terribilium terribilissimum est, ait Arist. 3. Eth. 2. At mors animæ dirior: Psaltes: Mors peccatorum pessima. 3. Mors vero inferni saeuissima. Aug. 13. Ciu. cap. 2. Ibi erunt homines semper in morte, ac per hoc nunquam viventes, nunquam mortui, sed sine fine morientes. Et Dominus: Timete eum, qui potest animam & corpus mittere in gehennam. De prima in præfens agit Euangeliū.

P A R S II.

De mortis necessitate.

1. Hecutis Dauidē Absalom vt reconciliaret, ait, 2. Reg. 14. Omnes dum est morimur, & ~~in aqua~~ dilabimur in terram.

2. Heb. 9. Statum est omnibus hominibus semel mori. 3. Dauid. Quis est homo, qui viuit, & non videbit mortem? 4. Orig. in Psal. 33. ait Duo pharmacopolia Deum instituisse; ex herbis unum, medendis morbis; aliud in S. Scriptura, animæ curandæ; morti nullum. Sap. 1. Nullum est medicamentum exterminij: 5. Alex. Magnus se Louis Ammo-

Ammonij filium, Deoque natum Deum coli permisit, ac voluit: poscentibus ab eo Philosophis mercedem aliquam pro obsequiis suis ait: Poscite, quicquid optaueritis. Et iij: A morte nos immunes praesta. Quibus ille: Nemo dat, quod non habet. Cui isti: Quid igitur audis acclamatores: Rex, aeternum viues; Ioanni Apoc. 6. visa est peruagari omnia pallido mors inuecta caballo: Hic, quem naribus afflat; necat.

*Mnemosynae
non mortis.
spectaculum
vita.*

II. Pontifex Iudæorum, Exod. 28. duabus insculpta geminis nomina gerebat Spectaculum vita. XII. Patriarcharum, vt horum intuitu viueret memor mortis, & virtutis. 2. Greci, ac Romani ludis Circensibus vitæ cursum representabant quadrigatum quatuor celerrimis flexibus atque reflexibus. Earum Aurigæ colorati significabant quatuor anni tempora. Equi qui quatuor item colorati, humores corporis. Vnde Sap. 5. Aspergauerunt lumen esse vitam nostram & conuersationem vita compositam ad lucrum.

*Idolum
humanæ
generis.*

*Plaga cor-
poris.*

*Est amica
demoni.*

Simile Deus Nabuchodonosori; se immortalem credenti ostendit, Dan. 2. in statua: cuius caput aureum Reges & Principes; brachia argentea Prælatos brachij secularis, & Ecclesiastici; venter & fœmora ænea milites; pedes lutei homines notabant. Hunc colossum lapillus deicxit mortis. 4. Joel. 6. 1. Quatuor orbis plagas abi rato Deo immittendas, vt narrat, ait, Residuum erucæ comedit locusta, & residuum locustæ comedet bruchus, residuum bruchi comedet ærugo; Id est, fors, morbus, gladius, mors omnia depascent.

P A R S III.

De obligatione, & memoria mortis.

Mortis memoriam detergit animis dæmon; renouat Prædicator. 1. Sic & intulit, & abstulit Satan Nabuchodonosori memoriam somni de statua; sed retulit eam cum Deo Daniel, eiusdem &

interpres extitit, 2. Noluit Deus victimā, *Inimicis* Leu. 21. quæ cauda & auribus careret; Ita, *Deo*, ait Glossa, nec vult immemorem nouissimorum. 3. S. Athanasius inquit ideo Do minum male dixisse sic uici, quod eius filius nuditatem protexisset Adam; quasi memoriam lapsus ac miseriae propriae obruisset iisdem.

II. Hinc animalium induitur exuissim homo; Quod, ait Orig. hom. 6. in Leuit. *moris*, decebat; vt peccator se talibus indueret, quæ est 1. Ego presentis insignia suæ mortalitatis, ne posset preten pria hanc obliuionem, vel ignorantiam sua mortis. 2. *nisi*.

Nō est Melior schola, quā sit mortis memoria. Ideo in officinā figuli Deus fitim misit Iere. 18. Etenim, Eccl. 1. Ibi audies verba mea Officina, est mortis schola: figulus optimus natura; nos, vas, denique rerum vicissitudine, rota. Nam Eccles. 1. Generatio præterit: & generatio aduenit: Illa mortuorum, hæc viuentium processio est. 3. Cœcina 3. Scientiæ oculos Dominus luto perlitos aperit: *maxima*. Notitia tui tuos aperit tibi. Eta est, quæ Psal. 138. Mirabilis facta est scientia tua ex Me.

Tam ea salutaris est: quam noxia ignorantia sui. Inde enim quæ nascentur mala prisci innuebant, picto homine cum pendibus leoninis quatuor, facie muliebris, corpore toto plumato. Id est: infantia quadrupes, bipesiuuētus, senecta triples. Aut aptius forte: Concupiscentia oculorum leonina, concupiscentia carnis fœminina: superbia, vita plumea, ventosaque. Hæc tristaria incurrunt, ferociter, muliebriter, & leuiter, si te non noueris.

III. Sin' te nosti: 1. Tum vero gratum *Cognitum* ac crebrum offeres sacrificium super a- *sui natura* ram notitiæ tui. Ideo Exod. 20. Altare de ria, Terra faciet mihi: & offeretis super ec holocausta, & pacifica vestra. 2. S. Bern. totus toto libro de Consideratione ad Eugenium Papam, aliud non vult, quam cognitionem sui à seipso incipere, & in seipso desinere oportere. 3. Vnicum hoc votum

votum erat S. Augustini: *Domine norim re: norim me.* At mors intimes essentia nostræ inhæret principijs. Iā vero, cū scire; effrem per causas cognoscere; Certe tum optime nosmēr cognouerimus; si nostra principia inspexerimus: quæ sunt luctum, mortalitas, fragilitas, & vanitas.

Parit memoriam mortuū.

Hec dñs dñs ad amone.

Libidinem frenas.

Abducit à virtute.

Cicurat effrenes.

1. Chrysostomus in 16. Matth. ait, illum venire poss Christum; abnegare se; tollere crucem suam; qui memor mortis degit: ad quam singulis passib. quistq; ducitur, ut capit is reus. Huic non libet ridere, cullire, ludere. 2. Referunt, Lazarum resuscitatum fuisse angelastū, & quasi apathon. Scilicet expertorum memorem.

IV. Ioseph. Gen. 50. mandauit, in exitu Israel de Aegypto, sua secum ossa asportari. Factum: sed aiunt Rabini, Arcam Dei cum Lege Moyſi, Virga Aaronis, & Mana na cœl. præiſſe: agmen vero clausisse arcam Iosephianam. Nimirum illa tutabatur ab hostibus vitiabilibus: hec iniurisibili b° satanae. Inquit et tria: Lex vitæ & mortis. Omnis statutum est semel mori. Virga, iustitia, Ps. 75. Tu terribilis es: & quis resistet tibi? Ex tunc iratua. Manna, Spe nostræ Creedo, quod surrecturus sim. hec Spes requiescit in sinu meo. Vt Iob ait.

Moysen, Deutero. 34. Sepeliuit Dominus in valle Moab contra Phogor Idolum Priorum Luxuria: Vt nimirum mortis memoria iustum refutaret ac refranaret. Nam quoniam Ps. 72. Non est respectus mortis eorum; ideo tenuit eos superbia: operti sunt iniquitate, & impietate sua. S. Hieronymus, veritatis: Non cogitat de morte sua; ideo. Et. Quare sic precare: Psal. 39. Notum fac mihi Domine finem meum.

1. Aegyptiis multæ immisæ plaga sūt; ut ab obſtinacia resipiscerent: vt muscæ, ranæ, grando, tonitrua, tenebræ, sanguis aquarum, strages animalium: denique mortes primogenitorum. Exo. 12. Ad has Israelitas etiam abire coegerunt: quin

dederunt, quæcumque poscerent. 2. Exploratores duodecim terræ promissæ, à Moyſe missi, Num. 13. secure omnia peragrarunt, ac perlustrarunt, fructuumque specimen comportarunt: Quia id temporis, ab peste tota terra grassante, erat plurima vbiq; mortis imago. Ad eum dein Iosue duos mitteret; omnia erant intuta: Vt iij etiam ab Raab essent occultandi. Ios. 2. Nimirum, quia in alta pace luxuriabantur incolæ. Adeo castitas mitigat animos, efferat impuritas.

Semiramis Regina suo mausoleo inscripsit hos characteres. Q. R. P. E. D. M. *Confundite auaros.*

Q. Q. V. S. Id est. *Quisquis Regum pecunias egerit? demoliens monumentum, quotquot volet, sumito.* Darius Rex Persarum legit; aperuit: cadauer reperit, & hoc tantum: simul epigraphen: *Nisi malus: & pecuniarum inexplorabiles, mortuorum loculos nunquam mouisses.* Acris castigatio hæc ab mortis memoria in auripetas, & auaros.

PARS IV.

De more, & honore funebri.

I. Erubatur filius. Vnde Exequiarum *In veteri* decus laudabile est. Nam usurpatum *lege.* semper. 1. Abraham Saræ electum coemit sepulcrum, Gen. 23. 2. Iacob, Gen. 50. Ex Aegypto in patrum infertur sepulchrum, tota nobilitate Aegypti comitate. 3. Tobias mandat. Cum acceperit Deus animam meam: corpus meum sepeli.

1. Lazarus, Ioh. 12. honorifice conditus *In Nossa.* fuit. 2. Et Stephanū sepelientur viri timorati. Act. 2. 3. Iesum Ioseph & Nicodemus: Et vero erit sepulchrum eius gloriosum Isa. 11.

Celebrantur & funerum deductio- nes. 1. Abneris funus, 2. Reg. 3. David & omnis Israel prosecuti sunt luctu publico. 2. Saulis, & cum eo cæsorum, Gabaonitæ, Quibus idcirco per legatos amplissimas egit gratias David. 3. Iudas 1.

Gg Mach.

Mach. 12. per ampla misit oblata Sacris faciundis ac precibus, pro cæsis prælio. 4. *Tobitæ laus magna,* quod in mortuos sepeliendos pius extiterit. *Tob. 12.*

11. Item ethnicis adeoque impiis curæ fuerunt sepulturæ. 1. Nam Alexander Magnus amici Hephaestionis funus luctu duxit longo, & toto cum exercitu; quin & equis detonsa iuba: vrbe, vbi decepit ille, nucabat muris.

2. Refert *Val. Max. 1. i. c. 7.* quod poeta Simonides ad mare inambulans, reperit cadauer, humat. Post multo transfretare paranti defunctus apparuit; dissuadet navigationem in præsens: fore namq[ue] periturum. Acquiescit Simonides & collegis dissuader; at frustra. Hi vixdum è portu egressi, sub oculis Simonidis merguntur. 3. Idem alias è coena euocatus ad duos iuuenes; exit ad portam: reperit neminem: corruit domus: obruit vniuersos, seruato Simonide.

III. Variis variæ tumulationes usurpatæ fuerunt, *Lotophagi* in Africa defunctos in mare abiecabant. *Hungari* in lacus: *Batriani* canibus obiebatabant, publice ad hoc altis: sic *Cic. 1. Tus. & Hier. li. 2. cõt. Ioui.* Massagetae eos deuorabant; imo filii senes parentes ægros iugulabant etiam. *Alex. ab Alex. 1. 3. c. 2.* Tybareni ex pertica suspensos ad solem exficcabant, quos maxime dilexerant, ut præsentes intuerentur. *Sytha* se viuos cum charissimis defunctis consepelebant. Aegyptij pyramides suis statuebant, Iudei tuos in desertis, ac montibus sparsim defodiebant. *Matth. 18. Mar. 5. Luc. 8.* Ideo hic efferebatur.

P A R S V.

De exportato defuncto.

Peccator est mortuo simile. 1. *E*latu his, est peccator istius typus. 1. *Corpus à morte gelascat:* Et anima ab peccato, unde peccata in pñnam Deus minatur: *Iere. 6. Gelu.* sicut sal effundam su-

per terram. Vtq[ue] bruma nocet floribus: ita peccatum virtutib. 2. *Mortuus est ponderosus:* At peccato nil grauius.

1. Nam mare onera supportat omnia: *Ionam* tamen peccatorem ferre non quivit. 2. Terra est solidissima: *Ps. 107. Fledavit terram super stabilitatem suam non inclinabitur in faculum.* At peccato ferendo non est: Nam sub Core, Dathan, & Abiron disrupta deliscebat. 3. *Cœli solidissimi sunt, sicut ærefusi,* *Iob. 37.* Lucifer tamen peccatum sustinere non valebant. Et anima fert. Heu!

4. *Mortuus fœtet:* Et peccatum. *Psalm. 5. Sepulcrū patens est guttur eorum,* 5. *Mors necat:* Et peccatum. Vtq[ue] sèpe fulmenensem absunit illæsa vagina: sic animam peccatum. *Apocal. 3. Nomen habes, quod viuas: & mortuus es.* Quin *Eccl. 8. Vidi impios sepultos:* qui etiam, dum adhuc viuerent, in loco sancto erant.

6. *Mortuus est exsensus:* & peccator. *Prou. 29. Vulnerauerunt me, & non dolui: traxerunt me, & non sensi.* Inde peccati nec pudor, nec dolor, nec villsensus.

II. *Efferebatur ex vrbe, simul ex memoriæ hominum.* 1. *Psalm. 30. Obliusioni datus sepelium sum, tanquam mortuus à corde.* 2. Ideo se pulcrum dicitur terra obliuionis. *Psalm. 87. Nunquid cognoscuntur in tenebris mirabilia tua: & iustitia tua in terra obliuionis?* Id est, in inferno, vbi Deus impiorum obliuiscitur: ait Genebr. *Ibid. Sicut vulnerati dormierunt in sepulcris, quorum non es memor amplius.*

Efferebatur mortuus; quia patre orbus, à quo honeste institueretur. Et hæc sèpe causa mortis liberorum est. 1. *Thren. ex liberis. Pupilli facti sumus ab ē, patre: matres noſtræ rum, quasi viduae.* 2. *In primis autem Quartum penitus ignoro, viam viri in adolescētia.* *Prou. 30.*

P A R S

PARS VI.

Deluctu vidue.

Acerbitas funeris o-
I. Filius unicus matris sua. Quo funus acrius. 1. Dauid 2. Reg. 1 Doleo super Iona-
sensa. tha, quia sicut mater unicum amat filium: ita
egor. ego te diligam. 2. Ieremias monet popu-
lum. Lucent unigeniti fac tibi. Item Amos 8.
nden. Zach. 12. 3. Anna luctum audi: Tob. 10.
ston. Heu; heu fili mi, vt quid te misimus peregrina-
to. ri, lumen oculorum nostrorum, baculum senec-
nsu- atus nostræ, solarium vite nostra, spem posteri-
tatis nostræ. 4. Thecuitis, 2. Reg. 14. Dauid de
lute. Absalom reconciliare hisce conata est.
nsu- Mulier vidua ego sum: Et ancille duo erant si-
tatu- ly: & alter alterum interfecit. Et consurgens co-
gnatio: Trade, ait, eam qui percutit, vt occida-
me. mus eum, &c. & querunt extingue scintillæ
meam, querelictæ est vt non supersit viro meo
nomen, & reliqua super terram.

Mirabilis medicus Deus! huic aufert
liberos, opes relinquit; vt Dauid. 2. Reg.
12. Isti vtrumque tollit: Vt Iobo. Alij finit
nuri notam: vt Susanna, Dan. 13. Quia alius
alio laborat morbo, egetque medica-
mento alio.

Vidua Deo sunt curæ. 11. Et hec vidua erat. Cuius resuscitando
filium. IESVS ostendit curam suam in
viduas. 1. Psalm. 145. Dominus custodit ad-
uenas: pupillum, & viduæ suscipiet. 2. Exo. 22.
Vidue, & pupillo non nocebitur. Si laeritis eos:
voctiferabuntur ad me: & ego exaudiām clā-
mōrem eorum: & indignabitur furor meus per-
cutiamque vos gladio: & erunt vxores vestrae,
& filij vestri pupilli. Hæc spes esto vestra. 3.
Qui autem contra vos steterint; Thababū-
tur a facie eius, patri orphanorum, & iudicis
viduarum. Psalm. 67. 4. Ad hæc Deus. Non
despicet preces pupilli: ne viduæ: si effundat lo-
quelam gemitus Eccles. 35. 5. Tutor viduarum obiectat Pharisæis, quod earum do-
mos deuorent. Matth. 12. 6. Præco viduæ, duo minuta offerentis, est IESVS. Luc. 21.
7. Pontifex ut abstineret Heliodorum ab

exspoliando Templo, ait pecunias illic
esse pro viduarum ac pupillorum suspen-
tatione. 2. Reg. 14. Sed cum is eum non au-
diret: ecce duo Angeli dire multa uerant
iniquum.

PARS VII.

Deexcitatione defuncti.

I. Misericordiam motus super ea, luctu squa-
lentem. Qualis Romæ L. Piso da-
mnandus criminis, vultum luto fordin-
dauit ac fletu; quo iudices flexit, ut absolu-
ueretur, donatus vita. Ita IESVS motus
& matris, & mortui luto vultu. Psalm.
102 Recordatus est, quoniam puluis sumus: ho-
mos sicut fons dies eius. Eia Memento, quod
sicut lutum feceris me, & in puluerem redueas
me. Job. 10.

II. Nolis fovere, q. d. Siscires, quot malis e-
reptus sit; gratulareris ei: Et cum Salo-
mone, Exod. 4. magis laudares mortuos,
*quam viventes. Persa defunctos trium-*phali cultu adornabant indutos:* quod*
felices esse censerent, iamq. vicisse.

III. Tibi dico: Surge; ex morte peccati, *Mortuus me-*
Sed per memoriam mortis; hæc enim mōria est
vitalis est, ac salutaris. 1. Qualis vituli au-
*rei puluis, quem Moyses contritum de-*medela**
dit eius adoratoribus bibendum: Exod.
*32. vel in remedium morbi genti idolo-*salutis.** latriæ. Talis est memoria mortis: item
que vanitatis consideratæ, quæ in rebus
est mundi, solitis tantum non adorari.
Eam tu contere, ac bibe salutem. Est id
poculum r̄n̄iūcias. 2. Naaman, 4. Reg. 4.
mundatus à lepra; duo terræ plastræ se-
cum vexit in Syriam: ad reverentiam
terræ, in qua sanatus fuit: & vovit Dō
terræ: ne idola rursus adoraret. Vehito
in memoria plastro cineres mortis: iu-
uabit. 3. Expertus Dauid Psalm. 118. Consi-
derauit vias meas: & conuerti pedes meos in te-
stionia tua.

IV. Et surrexit. Simile 4. Reg. 13. *Quidam*
Gg 2 sepelien-

sepelentes hominem viderunt latrunculos, & proiecerunt cadaver in sepulcro Elsai. Quod cum tetigisse ossa Elsai, reuixit homo; & stetit super pedes suos. Et tu ô IESV, eripe de manu canis unicam meam, Pf. 21.

DOMINICA XVII. POST TRINITATEM.

Cum intrasset IESVS in domum eiusdem principis Phariseorum sabbato manducare panem: & ipsi obseruabant eum.

Luc. 14..

A Bsal. 2. Re. 13. vt se de fratre Amnone vindicaret; conuiuum parat; in quo vite ipsius insidiabatur. Ita gressus Pharisaeus IESV hodie.

Nos circa ista

- I. De Inuidia adumbrata.
- II. De peccato malitia in Sabbato.
- III. De Pharisaeis obseruatoribus Christi.
- IV. De aliorum Censore ipso in primis culpabilis.
- V. De ingressu Domini in domum.
- VI. De hydropico.

P A R S I.

De Inuidia adumbrata.

Quid sit.

Qualis.

Vnde sit.

I. **I**nuidia, inquit Alanus li. de complor. In natura, quod monstruosus monstrum? Aut quod damnosus damnum? Quo culpabilior culpa? Quo peccator pœna? Hoc erronea cœtitatis abyssus, contentoris stimulis, corruptionis aculeus. 2. Cypria. serm. 6. de liuore. Inuidia est malum iugiter permanens, & sine fine peccatum. Hinc vultus minax, ait alibi; Pallor in facie, in labiis tremor, stupor in dentibus, verba rabida, effrenata conuita, manus ad cedem prompta; et si gladio vacua, odio tamen furiata mentis armata. 3. Augustin. serm. de verb. Dom. Inuidia est filia superbie, suffocat matrem; & non erit filia, est odium alienæ felicitatis respectu su.

riorum, quia eis non aquatur: inferiorum respectu, ne sibi aquentur: respectu parium, quia sibi aquantur. 4. Idem li. de Doct. Christiana. Est vitium, quo solo diabolus reus est, & inexplicabiliter.

II. S. Chrysostomus. Pestiferum malum Effectu inuidia! Hominem in demonem immisum ius. convertit. Ea suadente mors intravit; occisus Abel: David persecutionem passus; CHRISTVS in crux actus est.

2. Pro. 14. Vita carnium, sanitas cordis, 2. Putrefactio putredo osium Inuidia.

1. Viperæ natalem suum matricidio 3. Animas cruentant; Inuidia animam perrumpit, exanimat. 2. Vnde Ambros. li. de fuga scæculi. Fuge inuidiam, que non alios solum: sed magis eum, quem possederit, lacerare consuevit.

3. Hier. Epist. ad Demetr. Quid inuidia delectationis prestat inuidia? Quam secretis quibusdam conscientie angulis luoripse discerpit: & alienam felicitatem tormentum facit. 4. Ideo Basil. sermon. de Inuidia; Ut rubigo ferrum: sic inuidia, quam inficit animam, consumit.

III. Ut tigrides, ait Plut. in Moral. audito 4. Rabies tympano efferascent; Tigride ferocius inuidi ad laudes alienas ferociunt, ac rabiunt. 2. Iustus Lucerna ardens, ac lucens: iniustus est extincta lucerna fœtens. Ut autem cœctiens Heli, 1. Re. 3. ardorem videre lampadem non quivit, ita nec inuidi iustum, sed delectantur sui similibus fœdum fumantibus.

3. Similes Phœnici, que odoratissima 6. Torches colligit ad nidum ligna, sed quib. incēsis ipsa concremetur, ita inuidi alienis laudibus torrentur, & torquentur. Alieno malo viuit inuidia, moritur alieno bono.

4. Ut milii putescientia odorantur ca- 7. Sellari dauerat, locaque memphitica: ac purum stercore. fugiunt aerem. Utque muscae saniosa corpora appetunt, fugiunt sana. Sic inuidi. Ita fere S. Basilius. Chrysost. in hom. Inuidi aduersa aliorum fortuna, ut Scarabei alieno